

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.--Ročník XXXIV.

OM EBR., VE STŘEDU, DNE 14. ČERVNA 1905.

ČÍSLO 46.

Z AMERIKY

Z Washingtonu.

President Roosevelt nabádá Rusko a Japonsko k vyjednávání o mír.— Týdlní zpráva o stavu nastávající úrody.

President Roosevelt v zájmu míru poslal do Petrohradu a do Tokia depeši následujícího znění: "President jest toho náhledu, že nadešla doba, kdy v zájmu celého lidstva se musí snažiti, zdali by nebylo možno dohliti ukončení strašlivého a politování hodného boje, který dosud trvá."

S Ruskem i Japonskem Spojené Státy zdědíly svazky přátelství a dobré vůle a přejíce jim blahobyt a dobro, Spojené Státy nahlíží, že pokrok světa jest zdržován válkou mezi těmito dvěma velkými národy.

Následkem toho president naléhá na ruskou a japonskou vládu, nejen v jich vlastním zájmu, ale v zájmu celého civilisovaného světa, aby započaly přímo vyjednávání spolu o mír.

President navrhuje, aby vyjednávání o mír bylo vedeno přímo a výlučně mezi oběma válčícími stranami, čili jinými slovy, aby ujednána byla schůze splnomocněných zástupců, aneb delegátů beze všeho prostřednictví, by se tyto dohodli, zdali by bylo možno shodnouti se jim na podmínkách míru.

Ačkoli president není toho náhledu, že jest třeba nějakého prostředníka k započetí vyjednávání o mír, tu byl by ochoten učiniti vše, co jest v jeho moci, aby zprostředkoval počáteční vyjednávání, pakli obě vlády s tím budou souhlasiti.

Pakli předběžné vyjednávání bude uzavřeno přímo mezi oběma mocnostmi, tu president tomu bude rád, neboť jeho hlavním údělem jest docíliti vyjednávání, které by vedlo ke konečnému míru.

Tato depeše byla zaslána do Petrohradu i do Tokia ve čtvrtek odpoledne, a to teprve, když obě vlády zaslaly své ujištění, že podobný návrh bude vítán.

Depeše presidentova byla odevzdána v Petrohradě našim vyslancem Mayerem a v Tokiu vyslancem Griscozem.

Nebude li japonská vláda klásti nespílitelné podmínky ruské vlády, tu tato depeše presidenta Roosevelta může záhy vésti k uzavření míru.

Povětrnostní úřadovna vydala následující zprávu o stavu nastávající úrody:

Týden končící 5. červnem byl velice příznivý v tomto období v krajích kol Skalných hor a v západní části středních údolí. Všeobecně příznivé podmínky panovaly v středních atlantických a jižních státech. Část obilského údolí, horní pojezerní kraje, Oklahoma a jižní Texas trpěly nesmírným mokrem. Na pobřeží tichomořském povětrnost byla velice příznivá. Ve státech údolí Mississippi a středního Mississippi korna se zlepšila a obdělávání zdárně pokračuje. V horách údolí ohioském ještě se musí mnoho rozsazovati.

Ozimka zdárně pokračuje a

mnohem méně zpráv o poškození rezem došlo z větší části krajina dříve postižených. V Ohio a Nebrasce však, ač ozimka jest slibná, tu škoda byla způsobena rezem a hmyzem. Na severním pobřeží tichomořském ozimka jest velmi pěkná. Jarní pšenice zdárně pokračuje a dostává stébla. V částech Dakoty však osení to jest místy slabé a místy značně plevelem zarostlé. Ve Washingtonu jarka jest znamenitá a rychle roste a v Oregonu vyhlídky jsou příznivé.

Všeobecný stav nastávající úrody ovsa jest slibný a ve stavu baviny nastalo všeobecné zlepšení. Vyjma v jižním Texasu, částech států na východě zálivu a jižních atlantických států, kde hodně přehlo, povětrnost skytala příležitost pro potřebné obdělávání, které se všude co nejrychleji konalo.

V Novoanglických a částech středatlantických států, úroda trávy byla značně zkrácena suchem, ale v středních údolích a pojezerních krajích bude sklizeň sena dobrá.

První ženobijce potrestán v Oregonu

Před nedávnem přijatý zákon ukládající ženobijcům trest knoutou, byl prvně proveden na jistém McGintym v Portlandu, dne 8. června. Muž ten odsouzen pro ztrýznění své ženy ku 20 ranám a trest na něm vykonal v okresním vězení dozorce pod dohledem šerifa a jednoho lékaře. Knuta byla zhotovena ze čtyř pramenů. Po odsouzení McGinty byl odveden do vězení, kde byl po páu obnažen a spoutaný jeho ruce byly přivázány ku dvěm na věznici chodbě vysoko nad jeho hlavou, takže skoro visel. Při čtvrtém šlehnutí vyskočila z těla trestaného krev a McGinty se sivil a řval a vztekle trhal řemeny, jimiž byl přivázán, ale musel celý trest vytrpěti.

Krajan surovec.

Jsa rozrušen nad tím, že žena jeho dala život děvčátku na místo hochu, jež již očekával, krajan František Krejčík v New Yorku usmrtil nemluvně nejaurovějším způsobem. Krejčík přišel domů a shledav, že se v naději své zklamal, uchopil ubohé děcko za nožičky a vzdor prosbám své nemocné manželky, mrštil jím vší silou o stěnu a roztláčil mu lebku. Nešťastná žena Krejčíkova při pohledu na hrozný čin svého muže omdlela a tak se rozmohla, že stav její jest považován za velice nebezpečný. Vrah jest 36 roků stár a policie, jsouc o surové vraždě uvědoměna, nalezla Krejčíka úplně zpitého na ulici.

Bankéř Bigelow v Milwaukee odsouzen.

Spravedlnost přece jen dopadla těžkou svou rukou na zloděje několik milionů, bankéře Bigelowa. Soudce Josef V. Quarles, ve spojovém soudě, dlouholetý osobní přítel Bigelowa, odsoudil tohoto na deset roku do vězení ve Fort Leavenworth, Kas. Průběh soudu byl velice krátký. Soudce Quarles tázal se Bigelowa: "Znaje obsah žalob, jaké jest vaše přiznání?"

Jste vinen, neb nevinen?" Bigelow povstal a hleděl soudci přímo do očí, odpověděl: "Vinen!" a opět se posadil. "Chcete něco říci dříve než bude rozsudek nad vámi vynesen?" tázal se soudce. "Ne," odpověděl Bigelow. Soudce pak zmínil se o přátelství, jež při vykonávání spravedlnosti musí odstoupiti, poukázal na následky tak obrovské zpronevěry a doložil, že obžalovaný musí za to trpěti nej těžší trest a odsoudil ho na deset roků do vězení. Do Leavenworth přijel Bigelow dne 11. června večer. Správce Lemon již na něho čekal. Byl nejprve prohlédán a když udal jméno a stáří, tu mu dovoleno, aby zůstal do rána v občanských šatech. Má číslo 4717. Pakli se bude dobře chovati, může býti propuštěn za šest roků a čtyři měsíce. Cestou počínal si dosti statečně, jen v Moline, Ill., dal se do pláče.

Zátopa v Iowě.

Náhlym vystoupením vody o celých osm stop v řece Mississippi během necelých dvanácti hodin byla způsobena v Iowě a Missouri škoda, odhadovaná na \$3,000,000. Sta rodin vypuzeno bylo ze svých domovů, mosty byly strhány, železniční koleje odplaveny, doprava zastavena a tisíce akrů posetých polí bylo zničeno. Za Alexandria, Mo., 100 čtverečných mil farmerských pozemků je zatopeno. Egyptské údolí na missourské straně a údolí Hunt na illinoiské straně bylo zničeno. Nejvyšší bod dosáhla voda v sobotu odpoledne a k večeru počala teprve klesati. Vlaky, jedoucí do Keokuk, Ia., byly zastaveny až na vlaky dráhy Wabash, neboť nemohly do města dojeti ze žádné jiné strany jen z Illinoisu. V Alexandrii zatopila voda celé město a vnikla do přibytků, v nichž stojí až tři stopy vysoko na podlahách.

Japonci propuštěni z amerických bitevních lodí.

V těchto dnech vydal námořní odbor rozkaz, jímž propuštěni byli z bitevních lodí, jež běhau podíl na manevrech v Chesapeake, po léta tam zaměstnaní japonští posluhové. To se stalo na základě zprávy mistoadmirála Evansa po jeho návratu z asijských vod. Evans námořnímu odboru sdělil, že se setkal na jedné bitevní japonské lodi s kapitánem, v němž poznal svého bývalého posluhu. Kapitán doznal, že velké množství jeho krajanů, pocházejících z vysokých rodin, zaujímá nízká místa na bitevních lodích velkých mocností, aby tak seznali všechny tajnosti obrany a mechanismu bitevních lodí různých velmocí.

Vyjednávání o mír.

Poslední znamenitý diplomatický čin Roosevelta v zájmu míru nese rychle ovoce.

Rusko i Japonsko jmenovaly již své zástupce k započetí vyjednávání. Zástupcem Ruska jest M. de Nelidov, ruský vyslanec v Paříži, který projednával smlouvu míru s Tureckem, zástupcem Japonska jest markýz Ito, nejvyšší státník japonský.

Japonsko si přeje, aby oba zástupci započali své projednávání buď v Mandžursku, aneb v některém místě Číny. Rusko naproti tomu dává přednost Paříži a o místě schůzky bude muset učiněno

být ještě dohodnuti bezpochyby opět prostřednictvím presidenta Roosevelta.

Nelidov jest jedním z předních diplomatů světa. On zná mezinárodní zákony do podrobností, má dlouholetou úspěšnou zkušenost za sebou a car nemohl si vybrati zástupce lepšého.

Nelidov započal diplomatickou svojí kariéru v Athenách, odtud byl přeložen do Vídně jako sekretář vyslanectví, načež poslán byl Ruskem do Cañhradu, když počalo hroziti nebezpečí války mezi oběma říšemi a uzavření příměří po pádu Plevna a konečné uzavření míru bylo jeho dílem. Z Cañhradu později přeložen byl do Drážďan a na to se stal vyslancem v Římě, kde setrval 6 roků a konečně poslán byl na nejdůležitější diplomatické místo, do Francie.

V markýzu Itovi bude míti Nelidov důstojného soupeře. Jméno tohoto jest vyslovováno téměř s nábožnou úctou v Japonsku a známo jest po celém světě. Ito nazývá jest Bismarkem Japonska.

Když komodor Perry otevřel Japonsko západní civilizaci, Ito byl 11 roků stár. Dorůstaje v mladíka, naplněn byl Ito nenávistí proti bílému plemeni, jež mocně se vtrálo do Asie. Ito postřehnul, že žluté plemeno, ač početně silnější, nemůže se měřiti v boji s Evropany, i umínil si, že se podívá do země bílých nepřátel a zde prostuduje výzbroj vojska a jeho způsob vedení války a s několika stejně smýšlejícími mladíky cestu podniknul, ač zákonem ustanoven byl tehdy trest smrti pro každého Japonce, který bez svolení mikadova opustil zem. Ito a jeho přátelé nepomýšleli však na toto nebezpečí a usednouce na plachetní loď, odjeli do Liverpoolu, kde z počátku následkem neznalosti angličtiny dosti zkusili, ale později Ito v Anglii nastřádal cenné vědomosti o západní civilizaci a po svém návratu do Japonska jich také k dobru své vlasti použil.

Ito záhy se stal jedním z předních mužů Japonska a v r. 1886 povolán byl mikadem v čelo ministerstva, v kteréžto hodnosti setrval po tři roky a znovu zvolen byl za státního kormidelníka r. 1892, když vypukla válka mezi Japonskem a Čínou a svou diplomatickou obratností zabránil válce s Ruskem, Německem a Francií, jež Japonsku hrozila po vítězném ukončení války jeho s Čínou. V r. 1897 stal se po třetí prezidentem ministerstva a poděkovav se v r. 1900 od té doby byl jen soukromým rádcem mikadovým.

Markýz Ito byl dvakrátě návštěvou v Americe a sice v r. 1869 a 1902. Po poslední této návštěvě odebral se do Anglie, aby přiměl lorda Salisburyho k alianci s Japonskem. Jsa tímto odmítnut, Ito nastoupil cestu do Petrohradu za tím účelem. Salisbury mezi tím však nahlédl, že by aliance s Japonskem byla dosti prospěšná a proto Itovi telegrafoval, aby se navrátil a aliance mezi Anglií a Japonskem byla uzavřena a tak Japonsko si získalo volné ruce k válce s Ruskem.

V zasvěcených kruzích v Paříži se prohlašuje, že Japonsko bude klásti následující podmínky míru Rusku:

Zaplacení válečné náhrady \$650,000,000.

Bezpodmínečné navrácení Mandžurska do správy čínské a ustanov-

ení japonského administrativního protektorátu nad Mandžurskem.

Protektorát Japonska nad Korejí s japonským místokrálem a vojenským obsazením všech přístavů.

Postoupení Port Arthuru.

Postoupení celé mandžurské železniční linie.

Otevření zasíbovské dráhy mezinárodnímu obchodu.

Zničení fortifikací ve Vladivostoku.

Odstoupení ostrova Sachalinu Japonsku.

Odevzdání všech ruských lodí v neutrálních přístavech internovaných Japonsku.

Rusko má učiniti závazný slib, že na drakém východě po 25 roků nebude udržovati žádné loďstvo.

Obsazení Vladivostoku japonským vojskem a provincií kol Amuru, jako záruka až do té doby, kdy poslední splátka válečné náhrady bude Ruskem zaplacená.

Podmínky tyto jsou tak kruté, že Rusko je sotva přijme a pakli Japonsko se ve svých požadavcích nezmírní, tu sotva dojde k uzavření míru.

Česká učitelka.

Slečna Emma Menglerova, učitelka v Bruno, Neb., těžce ochuravěla, takže přátelé její pozbyli téměř veškeré naděje na uzdravení její. Pan Frank Mengler, otec její, usazený v Milligan, píše o tom: "Moje dcera ochuravěla před nějakým časem velmi nebezpečně plicní a žaludeční chorobou a trpěla často prudkými záchvaty dýchání, jež později změnily se v chrlení krve, takže jsme se obávali již, že se nepozdraví. Tu konečně vzali jsme útočiště k Trinerovu Léčivému Hořkému Vínu, jež má na skladě u nás pan Jos. Jícha, a podivil jsem se, jak rychle ta slabá, úplně vysílená dívka se zotavovala. Síla tělesná se jí vrátila, takže dnes cítí se tak zdravou a silnou, jako nikdy před tím. Doporučujeme tedy výtečné Trinerovo Léčivé Hořké Víno všem trpícím. Kdekoli jest třeba sesílení těla, chuti k jídlu, čistě krve, stálých nervů, čistě pleti, tam Trinerovo Léčivé Hořké Víno jest lékem jediným, na nějž můžete v každém případě spolehnouti. Ono všechna ústrojí tělesná dá do pořádku. Píšte nám, rádi vám poradíme. V lékárnách. Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Zprávy spolkové.

Těl. Jed. Sokol Omaha Sokolové! Dnes večer schůze. Dostavte se všichni! R. Fibinger, taj.

Zástupci, pozor!

Zástupci českých spolků, kteréž se podílely na oslavě zdobení hrobů, jsou tímto žádáni, aby v době co nejdříve zapravili obnos \$3.50 u Fr. Svobody, na již. 13. ul., na krytí výloh se slavností onou spojených. Fr. Svoboda.

Tábor Nebrasská Lipa, č.183 WOW. odbývá pravidelnou schůzi svou ve čtvrtek 15. června v Sokolovně. Jelikož předléhá velmi důležitá jednání, jest žádoucí, aby se každý člen do schůze té dostavil, neboť se bude jednati o dobro jednohokážedého. Dostavte se všichni. Ant. Novák, flierk.

Předplat'te se na Pokrok pouze 81 ročně.